

- Krechel, Ursula :“Fragen und keine Antwort in der Luft”. In: Frankfurter Allgemeine Zeitung, 2.6.1979.
- Kumaş, Halil : **Viyana Grubu Konrad Bayer ve Eseri “Altıncı His”**, Basılmamış Doktora Tezi, İstanbul 1998.
- Schuh, Franz:“**Protest ohne protestieren. Zur Widersetzlichkeit von Konrad – Bayers Literatur**”. In: Konrad Bayer Symposion Wien 1979.
- Strasser, Kurt : **Experimentelle Literaturansätze im Nachkriegs-wien Konrad - Bayer als Beispiel**. Hans-Dieter Heinz Akademischer Verlag, Stuttgart 1986.
- Wiener, Oswald : “**Einiges über Konrad Bayer**”. In: die Zeit 17.2.1978.

Yabancı Dilin Önemi, Yabancı Dil Öğreniminde Karşılaşılan Sorunlar ve Çözüm Önerileri
Significance of Foreign Language Acquisition: and the Challenges in the Language Learning Process

Deniz Küzeci
Atatürk Üniversitesi KKEF Fransız Dili Eğitimi
Anabilim Dalı kuzeci@hotmail.com

Özet

Teknolojik gelişmeler her geçen gün dünya ülke ve insanlarını birbirlerine yaklaştırmakta, giderek yabancı dillerin önemi artmaktadır. Ancak, günümüze kadar yabancı dil öğrenmek ülkemizde sorun olmaktan çıkmadı. Bununla birlikte ülkemizde sadece yabancı dil öğreniminde sorun yaşıyor değiliz. Bu sorun tüm eğitim alanlarında yaşanmaktadır. Ancak yabancı dilin kendine özgü sorunları da yok değildir. Özellikle yabancı dil alanları ülkemizde uzun zaman hor görülen bölümler oldu ve halen görülmeye devam etmektedir. Gittikçe küreselleşen dünyada, her gün değişik bir ülkede yeni teknolojiler geliştirilmekte, yeni bilimsel ilerlemeler sağlanmaktadır. Ülkelerin coğrafyaları değişmekte, ekonomik, politik ve askeri çıkarların takibi önem kazanmakta, internet teknolojisiyle uluslar arası bireylerin iletişimi artmaktadır. Yabancı dil sorunlarının başında bu alanlara bakış açımızın yıllarca olumsuz olduğunu, bununla birlikte sistemde ve uygulamada pek çok eksikliğin bulunduğunu irdelemeye, yabancı dil eğitimindeki sorunlara çözüm önerileri getirmeye çalıştık.

Abstract

Technological developments make countries and peoples of the world closer and increase the importance of foreign language. It is true that learning a foreign language in our country is an area of problems. This is not the only area with problems in Turkey, there are problems in other fields, too. But learning a foreign language has its own characteristics. Departments of foreign languages were unfavorable, and are so considered by some even today. The world has been technologically and scientifically developed, which makes economic, politic and military activities more widespread. Internet has also contributed to this. Taking all these into consideration, we should recognize the importance of learning a foreign language in a proper way. This article is intended to focus on problems and solutions suggested in foreign language learning.

Yabancı dil öğrenimi giderek ülkeleri ilgilendiren bir ihtiyaç olmaktan çıkarak artık bireyleri de ilgilendirmeye başlamıştır. Değişen ve gelişen dünyada internet ve bilgisayar teknolojisindeki sınırsız ilerlemelerle dünyanın çapı küçülmüş ve hala küçülmeye devam etmektedir. Küreselleşen dünyada ülkeler arasındaki sınırlar devam etse de bireyler artık bu sınırları

aşmaya, uluslar arası bireysel dostlukları tesis etmeye çoktan başladılar bile.

Şimdiye kadar ülkeler arası ihtiyaç ve sorunları çözmek üzere öğrenmeye çalıştığımız yabancı dil, artık uluslar arası bireyleri de ilgilendirmeye başladığı için giderek hızla önem kazanmaya devam etmektedir. Ülkeler, bu güne kadar değişen teknolojiye ulaşmak, diğer ülkelerdeki bilimsel gelişmeleri yakından takip etmek, ülkeler arası ticaret yapmak gibi, toplumsal ihtiyaçları karşılamak üzere yabancı dil öğrenimine önem vermişlerdir. Günümüzde ilerleyen çağdaş iletişim imkanları sayesinde yabancı ülkeleri kolayca keşfedip, yabancı ülkelerdeki insanlarla daha rahat iletişim kurabildikleri için yabancı dile bireysel olarak ihtiyaç duymakta ve bunun için yabancı dil giderek bireysel önem kazanmaktadır.

On yıl önceki genç kuşak oyun ve eğlence mekanlarına eğlenmeye giderken, şimdiki genç kuşağın eğlence adresleri internet kafeler olmuştur. Böylece insanlar bir taraftan eğlenirken diğer taraftan dışa açılma ihtiyacı duyarak, yabancı insanlara, bilgilere ve programlara ilgi ve ihtiyaç duymaya başladılar. Bilgisayar ve internet programlarının pek çoğu yabancı dillerde yazıldığı, ve insanların yabancılarla internet vasıtasıyla çok rahat iletişim kurabildikleri, bilimsel ve teknolojik gelişmeleri internetten takip edebildikleri için yabancı dilin önemi bir kat daha artmıştır. Küçük bir ekrandan bir klavye ve bir kablo bağlantısıyla dünyaya açılıp, daha birkaç yıl önce hayal bile edilemeyen ülke ve insanlara sesli ve görüntülü olarak ulaşmak, onlarla duygularını, düşüncelerini paylaşmak mümkün olmuştur. Böylece yabancı dile olan ihtiyaç ve ilgi de hararetle artmaktadır. Çağdaş ulaşım imkanları da insanların bir başka ülkeye kolayca gidip gelmelerini sağladığı için dünya daha da küçülmüş, insanlar bir veya daha fazla yabancı dili konuşmaya ihtiyaç duymaya başlamışlardır.

Ancak giderek küreselleşen dünyada yabancı dil öğrenimi bir sorun olmaktan bir türlü çıkamamıştır. Özellikle ülkemizde yabancı dil öğrenimi büyük bir problem olarak karşımıza çıkmakta, bir türlü bu problemi çözecek adımların atılmadığını üzülerken izlemekteyiz. Yabancı dil öğrenimindeki sıkıntıyı mercek altına aldığımız zaman, sorunların temelinde yatan eksiklikler ve ihmallerin çarpıcı boyutlarda olduğunu görmekteyiz.

Ülkemizde, günümüze kadar yabancı dilin önemi yeterince anlatılmamış, insanların yabancı dile olan bakış açıları değiştirilmemiş, yabancı dil alanları yakın geçmişimize kadar hor görülen bölümler olarak görülmeye devam etmiştir. Oysa yabancı dilin ülke için önemi ve zorunluluğu yeterince anlatılabilsaydı, bu konuda insanlar bilinçlendirilebilseydi bugün bu sorunlar nispeten aşılmış olacaktı. Yetkili

kişi ve kurumların yabancı dile olan olumsuz yaklaşımı tüm toplumda etkisini göstererek bir yandan bu alanların ihmal edilmesine diğer taraftan sonraki kuşakları yetiştirecek olan eğitimcilerin giderek kalitesizleşmelerine sebebiyet vermektedir.

“Her eğitim faaliyetinin temelinde, bilincine varılsın veya varılmasın, belli bir insan anlayışı bulunur.”¹ Yabancı dil eğitiminde olumlu bir anlayışın varlığı olumlu bir sonuç alabilmek için zorunludur. Tüm dünyada dilciler, hatta sosyologlar gibi diğer bazı yan bilim dalları da yabancı dilin önemini kavramış, yabancı dil öğreniminde yeni yöntemler geliştirmeye başlamışlardır. Ülkemizde yabancı dilin önemi bu gün hala yeterince anlaşılmamış olacak ki, Almanca ve Fransızca gibi önemli batı dilleri eğitim programlarından kaldırılmaya çalışılmakta, veya buna göz yumulmaktadır. Oysa Avrupa ülkelerinin yarıya yakınının, Afrika ülkelerinin pek çoğunun, Amerika'nın bir kısmının Fransızca, iki milyon Türk vatandaşının yaşadığı Almanya'nın ve bu ülkeye komşu ülkelerin bir kısmının Almanca konuştuğu düşünülürse, ülke çıkarlarımız açısından bu ülkelerle olan bağlarımız azalacak, çok büyük ekonomik kayıplarımız olacaktır. Turizm sektörümüzün en büyük kaynağının Almanca ve Fransızca konuşan milletlerin vatandaşları olduğunu görerek yetkililerin bu konuda üzerlerine düşen görevin bilincine varmaları, yabancı dilin önemini kavrayarak veya kavratarak eğitim sistemine en azından ülke ihtiyaçlarını karşılayacak dil personelinin eğitimini ve sürekliliğini sağlamaları gerekmektedir. Aksi takdirde mevcut personelin ileride bitmesiyle ülkemizde yabancı dil konusunda gerçek sıkıntıların ortaya çıkması kaçınılmaz olacaktır.

Yanlış bakış açısıyla yabancı dil öğretimi hangi metot uygulanırsa uygulansın başarısız olmak zorunda olacağı için yabancı dilin önemi vurgulanmalıdır. Tüm eğitim sistemi gözden geçirilmeli, bu konuda uzman kişilerin bir araya getirilerek milletimizi çağdaş seviyeye çıkaracak, çağdaş düzenlemeler yapmalı, bu düzenlemelerin uygulamaya geçip geçmediğini takip eden yine bilinçli uzmanlardan yararlanılmalıdır. Yabancı dilde aynı şekilde modernleşmeden nasibini alacaktır.

Ülkelerin bilimsel, teknolojik ve ekonomik açılardan ilerlemesini sağlayan şey eğitimidir. Bu alanlarda geri kalmışlık eğitimsizlikle eş anlama gelmektedir. Yada bu alanlarda geri kalmışlık eğitim alanında geri kalmışlığın neticesidir. Eğitimde geri kalmışlık sebepsiz düşünülemez. Çarkın işleyişinde hataların varlığı, sistemin yetersizliği, eğitime gerekli önemin verilmediği gibi pek çok olumsuz faktör sayabiliriz. Ancak eğitimde geri kalmışlık, eğitimde kullanılan ana dilinin iyi bir şekilde öğrenilmesini de engeller.

Yabancı dil öğreniminde ana dilinin önemi son derece büyüktür. Kendi ana dilini tam öğrenememiş birisinden başka bir yabancı dili öğrenmesini beklemek hayali bir düşüncedir. Ana dilin dilbilimsel değerini ve kullanımını iyi bir şekilde öğrenmek, ikinci bir yabancı dilin öğreniminde yapılması gereken ilk ve en önemli basamaktır. Eğitim sistemimizdeki geri kalmışlık aynı şekilde ana dilinin öğrenilmesinde de kendini göstermiş, bu da yabancı dil öğrenimine otomatik olarak yansımıştır. Aslında "dilin, sadece öğrenme olayında değil, öğrenme olayında yer alan bütün zihni fonksiyonların insandaki gelişmesini doğrudan doğruya belirlediği görülmektedir."² Böylece diyebiliriz ki ana dili her türlü öğrenme sürecinde bilgiyi kavrama, geliştirme, değiştirme ve hafızada tutma gibi fonksiyonların yerine getirilmesinde son derece etkilidir. İnsanın kendi ana dilinde yetkin olması onu eğitimi boyunca olumlu etkileyecek, kendisine anlatılanı daha iyi anlama, daha iyi okuma, daha iyi konuşma ve daha iyi anlatma yeteneklerini geliştirecektir. İyi bir hafızaya alma iyi bir anlamayla olur. Böylece bilgi geçici değil devamlı olur. Ana dili iyi düzeyde olan bir öğrenci aşağıdaki yeteneklerini daha rahat geliştirir ve toplumda bilinçli bir insan haline gelir. Mantıklı düşünebilme, analiz yapabilme, sentez, muhakeme etme, eleştirme, geliştirme, değiştirme, hafızaya alma, imgeleme, ezberleme, tahmin. Tüm bu özellikler dil sayesinde kazanılır. Dil sayesinde düşüncelerimizi geliştirir, başkalarına aktarırız. Bu da yetkin bir dil sayesinde olur. Anlatım da, kavrama da iyi bir dille gerçekleşir. "Böylece, sürekli olarak düşünce dili, dil de düşünceyi geliştirir durur."³

Yabancı dil eğitiminde bu yeteneklerin hepsine daha fazla ihtiyaç olduğu açıktır. Öyleyse eğitimde ana dilinin öğrenimine her şeyden daha fazla özen gösterilmeli, tüm eğitim alanlarında ihtiyaç olan bu yetenekler öğrenciye kazandırılmalıdır. Ana dili tüm eğitim aşamalarında öğretilmeli, bu konuda en ileri seviyeyi yakalamak için elden gelen her şey yapılmalıdır. Bir dil bir başka dilin farklı ses ve kelimelerle ifade edilen izdüşümü olduğu için, bir başka dil öğrenilirken ana dildeki simetriği ile karşılaştırılarak öğrenme gerçekleştirilir. "Ana dili okulda yapılan tüm öğretim konularında önemli görev almakta ve müfredat programlarında bir "bilim dalları yollar kavşağı" merkez alanını eli altında bulundurmaktadır."⁴ Bundan hareketle başta yabancı dil alanındaki başarısızlığımız olmak üzere tüm eğitim alanlarındaki başarısızlıklarımızın temelinde ana dilinin eksikliğinin bulunduğu, ana diline yeterince önem verilmediği anlaşılmaktadır.

Sistemin yönetmeliklerinde yabancı dilin önemli olduğu belirtilmiş, ama maalesef yeterince önem verilmediği görülmüştür. Yabancı dil öğrenimiyle ilgili mevzuatlar sadece kağıt üzerinde kalmış, uygulama alanı

bulamamıştır. Milli Eğitim Bakanlığının 1991 mart ayı sayısının, yabancı dil eğitim ve öğretimi komisyon raporunda belirtildiği gibi, yabancı dil ile ilgili ilk yönetmelik 1958 de, ikincisi de 1985 çıkmış, fakat bu yönetmeliklerin de eksik olduğu bizzat komisyon raporunda ifade edilmektedir. Bu raporda; "yönetmeliğin kapsamı oldukça dar tutulmuş ve sadece hangi sınıflarda ve okul tip ve kademelerinde yabancı dil okutulacağı, Anadolu Liselerinde yabancı dilin kapsamı ve yabancı dilini değiştirmek zorunda kalan öğrencilerin durumu ile sınırlı kalmıştır. Teşvik edici, nitelik yükseltici, çağdaşlık ve dinamizm getirici, öğelerin yokluğu aynen 2923 sayılı yasada olduğu gibi, yönetmelikte de dikkati çekmektedir. Oysa önemli birer fırsat olan özel yasa ve yönetmelik çıkarılması sırasında, yabancı dil eğitim ve öğretiminde uzun yıllardır çekilen sıkıntı, eksiklik ve aksaklıklara önemli çözümler veya çözümlere imkan verecek esneklikler getirilebilirdi."⁵ Bu raporda yabancı dile gereken önem verilmediği, ne topluma ne de öğrencilere bu önem anlatılmadığı açıkça ifade edilmektedir.

Öğretmen eksikliği, bu gün olduğu gibi dil öğretiminin temel dersleri yerine bilgiye dayalı ezber derslerin okutulmaları, okullarda çağdaş sınıf ve yabancı dil öğreniminde kullanılan çağdaş araç ve gereçlerin olmayışı, yabancı dil öğreniminde kullanılan kitapların yetersiz olmaları, yabancı dil alanında, her öğretim yılı sonunda (denenip geliştirilmesi istenilen programlarda dahil) yeteri kadar ölçme ve değerlendirmenin yapılmaması, bu konuların araştırılmaması, buna göre gerekli eğitim ve öğretim planlamasının yapılmaması⁶ gibi birçok sistemden kaynaklanan eksiklikler yabancı dil eğitimini bu güne kadar engellemiş ve engellemekte olan diğer sorunlardır.

Bu sorunların giderilebilmesi için milli eğitim konusunda ciddi kararlar alınmalıdır. Üniversiteler de bu konuda araştırma ve yönlendirme görevini yerine getirerek, hem milli eğitim, hem de kendi kurumları için gerekli kaliteli öğretmen ihtiyacını sağlamalıdır. Bilindiği gibi bir dil en iyi o dili konuşan ülkede öğrenilir. Ancak, ülkenin ekonomik imkânları yeterli sayıda öğrencinin yabancı ülkelere gönderilmesine elverişli değilse, o ülkenin tüm özelliklerini yansıtacak şekilde pilot yabancı dil fakülteleri kurulmalı, bu fakülte içerisinde anadilinin konuşulması yasaklanarak, alışveriş mekanları, kütüphaneler, oyun yerleri, fotokopi, kantin, lokanta ve yatakhane gibi öğrencinin tüm ihtiyaçlarını karşılayan bir kompleks fakülte içinde faaliyete geçirilerek, fakülte içerisinde ve tüm bu alanda çalışan personelin de yabancı dili zorunlu kullanmaları sağlanarak, öğrencinin sınıfta öğrendiği teorik bilgileri doğrudan hayatta kullanmaya zorlanmaları yabancı dili öğrenmede etkili olacaktır. Biz yabancı ülkeye gidemiyorsak

yabancı ülkeyi buraya getirmeliyiz. Böylece ihtiyacımız olan kaliteli yabancı dil öğretmenleri yetiştirmemiz sağlanacaktır. Öğretmen eksikliği bir bilim dalının öğretilmesinde en önemli eksikliklerdir.

Ezber ve bilgiye dayalı dersler kaldırılmalı, gerekiyorsa bu bilgileri içeren metinler özet olarak yabancı dil öğreniminde kullanılacak hale getirilerek, öğrencinin dil öğreniminde malzeme olarak kullanılmak suretiyle dolaylı olarak öğretilmeli, sınavlarda öğrenci kültürel veya ezber bilgilerden değil, dili kullanabilme yeteneğinden sorumlu tutulmalıdır. İletişim kurmak amaç olmalıdır. Ana dili öğretimi devam ettirilmeli, dilbilgisi konuları anadiliyle paralel işlenmelidir. Tüm dersler dil öğretimi ağırlıklı olmalıdır. Verilen bilgiler bir cetvelde toplanmalı ve sonraki dönemlerde aynı bilgilerin tekrar verilerek zaman kaybına böylece başka konuların eksik kalmamasına dikkat edilmelidir. Tüm eğitim kurumlarında olması gerektiği gibi yabancı dil eğitiminde de ölçme ve değerlendirme adil olmalı, başarısız öğrencilerin eğitim kurumlarında yer almaları önlenmelidir.

Modern sınıf ve araç gereçler yabancı dil öğreniminde elbette etkili olmaktadır. Ülkemizde öğrencilerimiz altmış yetmiş kişilik sınıflarda okutulmaktadır. Öğrenci sayısının 20-25 geçmeyecek, bir derste bir öğrenciye birçok kez ulaşma imkanı olacak, disiplinin daha kolay sağlanabildiği ideal sınıflarda öğrencilerimizin okutulması faydalı olacaktır. Sınıfın ısı, ışık, sıra rahatlığı, özel dolap gibi birçok açıdan modern hale getirilmesi öğrencilerin dersi dinleme esnasında dikkatlerinin dağılmamalarına, dersi ve sınıfı sevmelerine sebep olacaktır. Ders esnasında kullanılan modern araç ve gereçlerin temin edilmesi, bunların atıl duruma düşmelerinin engellenmesi, korunmalarının sağlanması, eskimesi halinde yenilenmelerinin sağlanması gerekir. Zira eğitim kurumlarımızda pek çok malzeme kullanılmadan depolara atılmakta ve kullanılmamaktadır. Bu araç ve gereçlerden en iyi şekilde yararlanılmalıdır.

Yabancı dil kitaplarının temini ülkemizde ya imkansız, ya da oldukça pahalıya mal olmaktadır. Yabancı dil kitaplarını o ülkelerden getirtmek yerine, ülkemizde bir uzmanlar komisyonu kurularak, daha ucuza bastırılmaları sağlanmalıdır.

Yabancı dil eğitiminde öğretilen her derste dil öğretimi amaçlanmalı, her dersin ders kitabı ve öğretmen kitabı olmalı, yıl içinde bu dersin bitirilmesi için dönemlik yada yıllık planlar yapılmalı, dönem içerisinde dersler eksik bırakılmamalıdır. Sınavlar formalite olmamalı, sınavın amacı öğrenciyi ölçmeye, başarılı öğrencileri ödüllendirmeye, başarısızların başarısızlık sebeplerini araştırmaya ve gidermeye yönelik olmalıdır. Hem de

öğretmenlerin kendi eksikliklerini görmeleri sağlanmalıdır. Her öğretim yılı sonunda tüm sınıflara seviye tespit sınavı yapılarak öğrencinin ilerlemesi takip edilmeli, mezuniyet aşamasında tekrar bir bitirme sınavı yapılarak öğrencinin geçici bilgilerle mezun olması engellenmelidir. Öğrenci mezun olmaya değil eğitime yönlendirilmelidir. Çünkü mevcut ders geçme sistemiyle öğrenci bir gecelik çalışmayla 80-90 alıp bir hafta sonra bu bilgilere ihtiyacı olmadığını düşünerek bu bilgileri hafızada saklayacak şekilde değil de, geçici olarak öğrenmektedirler. Bitirme sınavı notu öğrencinin iş hayatında da değerlendirilmeli alan bilgisi iyi olmayan kişilerin özellikle eğitim kurumlarına atamalarının yapılması engellenmelidir. Eğitim sisteminde yapılacak bu düzenlemelerin öğrenciler arasındaki eğitim farkını da azaltacağı için bu konuda pek az öğrencinin başarısız olacağı açıktır.

Sistemin iyi bir şekilde işleyebilmesi için eğitimcilerin sorunlarının giderilmesi en başta gelen meseledir. Eğitimciler kendi bilgilerini yenileyebilmeleri, modern ve değişen şartlara ayak uydurabilmeleri için ekonomik sorunlarının giderilmesi gerekir. Toplumda itibar edilen kimseler olarak görülen öğretmenler, öğrencilerini daha iyi motive edecekler ve onlar üzerinde daha etkili olacaklardır. Ekonomik sorunları olan, toplumda tenezzül edilmeyen öğretmeni öğrenci de saymayacak öğretmen ve öğrenci arasındaki bağ kopacaktır. Ekonomik ve diğer sorunları olan eğitimci kendi sorunlarını düşünmekten başka bir şey yapamayacağı için onlardan çocuklarımız dolayısıyla ülkemiz için milli menfaatler beklememiz hayali olur. Göz bebeğimiz çocuklarımızı, ülkemizin geleceğini emanet ettiğimiz öğretmenlerimizin hak ettikleri bir huzur ortamında işlerini yapmaları onların menfaatlerinden daha çok milli menfaatimizi ilgilendirmektedir.

Sistemden kaynaklanan kusurlar yanında uygulamadan kaynaklanan kusurlar da yabancı dil öğrenimini son derece olumsuz etkilemektedir. İyi bilinmeli ki, uygulamayı elinde tutan kişiler istedikleri takdirde sistemden kaynaklanan kusurları en aza indirebilirler. Ünlü milli yazarımız Ziya Gökalp'in Malta'da sürgündeyken birkaç yabancı dil öğrendiğini düşünürsek, bulunduğumuz ortamı en iyi şekilde değerlendirdiğimizde, bizler için de yabancı dil öğretiminde başarıyı yakalamak o kadar uzak olmayacak. Bu sistemle, bu şartlarda yabancı dil öğretilmez diyerek, sorumluluğu sisteme yükleyerek, üzerimize verilen görevi biz de ihmal etmemeliyiz. Aksi takdirde, hem kendi motivasyonumuzu olumsuzlaştırarak, hem de öğrencilerin motivasyonlarını bozarak milli görevimizin yerine getirilmesini olumsuz olarak etkilemiş oluruz. Örneğin; sistemde olan ezber dayalı bir ders, daha önce belirtildiği gibi, bu dersin ana fikrini içeren cümlelerle dilbilgisine yönelik bir ders yapılabilir. Bu derste dersin ana

temasını veren cümlelerle, kelime hazinesi, dil bilgisi, konuşma, çeviri gibi yabancı dil derslerinin asıl amacı olan yetenekler paralel olarak geliştirilebilir. Yani sistemin düzeltilmesini beklemek yanlış olur.

Öğretmen eksikliği bir sistem kusurudur, ama uygulamada diğer branş öğretmenlerinin doğru dürüst yabancı dili bilmeden sırf bu dersin ücretini alabilmek için bu derslere girmeleri uygulamanın kusurudur. Öğrenmenin olmaması, devlet imkanlarını sömürerek yanlış öğretilmeden daha kötü değildir. Yabancı dil dersi öğretilen yabancı dilin tüm kurallarını bilmekle olur. Telaffuzda ve Dilin yapısında bizim dil yapımıza ters bir sürü güçlük vardır. "Dilleri Asya, Avrupa, Hint yada Okyanusya dillerinden biri olan öğrencilerin dillerinin tonlamaları (telaffuz) o kadar farklı ki, bizim dilimize (Fransızca) uygulandığında, dilimiz anlaşılmaz olur."⁷ Bu kurallar hiç bilinmeden yabancı dil derslerine giriliyor. Bu gün içinde bulunduğumuz durum budur. O dersin kitabını aynı gün satın alarak aynı gün derse giren eğitimciler mevcuttur. Bu kişilerin öğrenciye faydalı olabileceklerini düşünen idareciler eğitimi bundan öteye götüremezler. Bu derslere talip olan öğretmenlerin ya hizmet içinde kurslar verilerek yararlı hale getirilmeleri, ya da kendi kişisel isteği ile özel kurslara bir önceki yıllardan katılarak bu konuda kendilerini yetiştirmelidirler. Aksi takdirde bunların amacı devletin bütçesini sömürmekten ileri gitmez.

Dersler ihmal edilmemeli, her dersten mümkün olduğunca verim alınmaya çalışılmalıdır. Sınavlar adil yapılmalı, gerçekten öğrencinin seviyesini tespit etmeğe yönelik olmalı, başarısız öğrenciler bir üst sınıfa haksız olarak taşınmamalıdır. Bu çalışan öğrencileri tembelliğe itebileceği gibi, diğerlerine de haksız bir diploma vermek suretiyle eğitimi tamamlanmamış insanları ülke hizmetine sokarak memleketin kurumlarında verimin ve kalitenin düşmesine sebep olacaktır.

Ders araç ve gereçlerinin idarecilerin kendi şahsi malları imiş gibi kilit altında tutmaları çoğu zaman karşımıza çıkan önemli sorunlardan biridir. Çoğu zaman bu gereçlerin varlığını bile bilmeyen, veya öğretmenlerine bildirmeyen idareciler bulunmaktadır. Bu araç ve gereçlerin el deymeden korunmaları, kullanılarak eskimelerinden, veya kırılmalarından daha iyi olmadığını düşünmeleri gerekir. Bu araç ve gereçlerin her yıl listelenerek, buldukları yer, sorumlu kişisi ve bunları kullanma şartları sınıf ve panolara asılarak öğretmenlere bilgi verilmelidir. Bu araç ve gereçler işlevlerine, ve sayılarına göre öğretmen ve sınıflara eşit olarak yararlandırılmalıdır.

Yabancı dil sadece sınıfta değil caddede bile işlenebilir bir derstir. Öğrenciler genelde sınıfta sıkılırlar. Öğretmen de genelde ders anlatırken daima sınıftaki sayıca sınırlı malzemelerden yararlanır. Halbuki değişik mekanlarda bu dersler yapılırsa hem öğrencilerin durgunlukları giderilip, hem de yeni malzemelerle ders yapma imkanı sağlanacaktır. Bu gibi durumlarda idare bilgilendirilerek, turizm açısından değeri olan kültür ve sanat mekanlarımız gezdirilerek, hem öğrencilerin kültürel bilgileri hem de yabancı dili kullandıkları malzemeleri sözlükten değil bizzat gerçeğinden görerek öğrenmelidirler. Hava alanında geçen bir ders hava alanında, lokantada geçen bir ders lokantada, trafikle alakalı bir ders trafikte yapılmalıdır. Böyle işlenen derslerin kelime, cümle ve olayları hafızada uzun zaman kalacağı için öğrenme uzun süreli olacaktır. Milli Eğitim raporunda belirtildiği gibi yabancı dil öğretmenin üzerindeki yaratıcılığı engelleyen tüm kurallar kaldırılmalıdır.

Öğrenci ve öğretmenler üzerindeki motivasyon eksikliği yabancı dilin öğreniminde oldukça önemlidir. Öğrenci genelde bir iş sahibi olmak için okuduğunu düşünür. Halbuki orta öğretimde öğrenci daha çoğu zaman tercihini bile yapmamıştır. Öğretmen öğrenciye yabancı dilin çağın gereği olarak her meslekte lazım olduğunu örneklerle anlatarak öğrencilerin motivasyonlarını sağlamaları gerekir. Yabancı dil bilen kişinin ileride hangi durumlarda bundan yararlanabileceğini örneklerle anlatmalı, öğrencinin göremediği çıkarlarını onlara göstermeleri gerekir. İyi motive edilmemiş öğrenci öğretmenin motivasyonunu bozmakta, eğitimi öğretimi daha da içinden çıkılmaz duruma sokmaktadır.

Yabancı dil eğitiminde bunların dışında bir yöntem kargaşası yaşanmaktadır. Yabancı dil eğitiminde kullanılan yöntemler öğretmenler tarafından tam anlamıyla bilinmemektedir. Ancak, yöntemler arasındaki farklılıklar çok önemli olmamakla birlikte bu kargaşayı ortadan kaldıracak öğretmen kitapları ve ders kitaplarının hazırlanması uygun olacak, böylece istenilen çağdaş yöntem kullanılmak suretiyle başarı da elde edilmiş olacaktır. Ayrıca tüm ülkede yabancı dil eğitimine bir denge getirilerek eğitimde de bir eşitlik sağlanmış olacaktır. Bu da eğitimde fırsat eşitliğinin temel ilkesidir.

Diyebiliriz ki yabancı dil alanında sıkıntılar sadece bu alana ait sıkıntılar değil, tüm eğitimimizin ihmalinden kaynaklanan bir sıkıntıdır. Yabancı dilde başarı tek başına sağlanamaz. Önce milli eğitim kurumumuzda gerçek ve modern iyileştirme yapmak suretiyle, tüm alanlarda başarı hedeflenip elde edilmelidir. Düzenlemelerden sonra yabancı dil eğitiminde yapılması gereken ekstra düzenleme ve uygulamalar yapılarak bu alanda da ilerleme kaydedilmelidir.

Sonuç olarak, yabancı dil eğitimindeki sorunlar sistemden ve uygulamadan kaynaklanmakta olup, bu sorunların altından öncelikle bakış açımızı değiştirmek, sistem ve uygulamaların eksikliklerini gidermek suretiyle kalkmamız mümkündür. Yabancı dil öğreniminde ana dilinin tam öğrenilmesi öğrenmenin en önemli temelidir. Eğitim sistemindeki ciddi denetlemelerle yabancı dil eğitimi de tüm eğitim alanları gibi olumlu yönde etkilenecektir.

Notlar

- ¹ YILMAZ, Tahsin; *Dil Yapısının Okul Başarısındaki Rolü*, Ankara Basım ve Ciltevi, Ankara, 1974.s.11
- ² a.g.e. s.17
- ³ ÜNLÜ, Mahir; *Düşünsel Yazılardan Seçmeler Kavramlar ve Boyutları, İnkılap ve Aka yay.* 1980. İstanbul. S.5
- ⁴ MARSHALL, Julia; *Ana Dili Öğretimi, Talim ve terbiye Dairesi Yay.21. Tercüme serisi.8. Çeviren: Cahit Külebi.s.4*
- ⁵ *Yabancı Dil Eğitim ve Öğretimi Komisyon Raporu*, M.E.Basımevi. Mart.1991. Ankara
- ⁶ a.g.e.s.19-20
- ⁷ Leon, Monique, *Exercices Systématiques de Prononciation Française 2, Hachette/Larousse Yay.Paris.1964.s.27.*
- Ali Bouacha, Abdelmadjid, 1978, *La Pédagogie du Français Langue étrangère*, Hachette, Paris
- Demirel, Özcan, 1993, *Yabancı Dil Öğretimi, İlkeler, Yöntemler, Teknikler. Usem Yay.6 Ankara Dil edinim ve Dil Öğretimi*, 2001, Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fak. Dergisi. Sayı-5 Erzurum
- Leif, J., 1967, *Philosophie de l'Education*, Delagrave yay. Paris
- Leon, Monique, 1964, *Exercices Systématiques de Prononciation Française 2*, Hachette/Larousse Yay.Paris
- Marshall, Julia, 1974, *Ana Dili Öğretimi*, Talim ve terbiye Dairesi Yay.21. Tercüme serisi.8. Çeviren: Cahit Külebi, İstanbul
- Poitrnal, L., 1955, *Pédagogie Pratique*, Arman Colin Yay. Paris
- Rat, Maurice, 1970, *Parlez Français*, Garnier Frères Yay.Paris
- Richterich, René- SCHERER, Nicolas, 1975, *Communication Orale et Apprentissage des Langues*, Hachette, Paris
- Rigault, André, 1971, *La Grammaire du Français Parlé*, Hachette yay. Paris
- Ünlü, Mahir, 1980, *Düşünsel Yazılardan Seçmeler Kavramlar ve Boyutları*, İnkılap ve Aka yay. İstanbul.
- Yabancı Dil Eğitim ve Öğretimi Komisyon Raporu*, 1991, M.E.B. Basımevi. Mart, Ankara
- Yabancı Dil Öğretim Sorunları Gözlemler Öneriler*, 1982, İstanbul Ü. Yabancı Diller Okulu Yay.İstanbul
- YAŞAR, Şefik, 1990, *Yabancı Dil Öğretiminde Programlı Öğretim Uygulaması*, Anadolu Ün. Eğt. Fak.Yay. yayın no-14, Eskişehir
- YILMAZ, Tahsin, 1974, *Dil Yapısının Okul Başarısındaki Rolü*, Ankara Basım ve Ciltevi, Ankara.

Anette Von Droste-Hülshoff'un "Bermekilerin Çöküşü" Adlı Baladı ve Tarihte Bermekiler

Anette Von Droste-Hülshoff's the Ballad of the Decline of Barmekis and the Barmekis in the Past

Ahmet Uğur Nalcıoğlu
Atatürk Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi
Alman Dili ve Edebiyatı Bölümü
ahugnal@yahoo.com

Özet

14. ve 15. Yüzyıllarda şiirin müzikle olan ilişkisi sonucu ortaya çıkan ve dans şarkısı anlamına gelen balad, daha sonra bu özelliğini kaybetmiş ve şiir özelliğine bürünmüştür. Konularında iki gücün ve geleneklerin çatışmasının işlendiği baladda tarihsel, efsanevi ve trajik olaylar anlatılır. Alman Edebiyatında balad, 18.Yüzyılda Gleim ile başlamış, Goethe, Schiller ve Anette von Droste-Hülshoff ile devam etmiştir. Hülshoff, 10 kütadan oluşan 'Bermekilerin çöküşü' adlı baladda ilginç bir aşk öyküsünün eşliğinde tarihin bir kesitini aktarmıştır. Burada, Abbasi Devleti hükümdarı Harun er-Reşid döneminde yaşanan bir aşk öyküsü söz konusudur. Binbirgece masallarına da konu olan bu aşkın sonu diğer baladlarda olduğu gibi trajiktir. Ayrıca bu baladda tarih ile edebiyatın ilişkisi görülmektedir. Hülshoff, tarihte önemli bir yere sahip olan Bermekiler'i işleyerek baladına farklı bir bakış açısı kazandırmıştır. Bu balad tarihsel anlamda aydınlatıcı bir yapıttır. Hülshof, bu baladıyla diğer batılı yazarların, Doğu Kültürü ve Edebiyatı'na daha fazla ilgi duymalarına neden olmuştur.

Abstract

Emerging as a result of a close association between music and poetry in the 14th and 15th centuries, the ballad means 'song of dance' and has become what is poetry today, having later lost its quality. The ballad deal with the conflict between two forces and traditions, particularly focusing on historical, legendary and tragic events. In German literature the ballad began with Gleim in the 18th century, spreading and continuing with Goethe, Schiller and Anette von Droste Hülshoff. Portrays a section of the history accompanied by an interesting love story in 'The Fall of Barmekids'. In this work, there is mentioned a love story in the period of Harun er-Reshid the Abbasi king. Being the subject of 1001-Night-Tales, this love is tragic as in the other ballads. There is also the relation between the history and literature in this ballad. Hülshoff gained a different point of view to her ballad by dealing with Barmekids, having a significant place in the history. So it is an illuminating work historically. This work by Hülshoff has led other Western writers to be more concerned with the oriental culture and literature.

Edebiyatın türlerinden biri olan ve Cenab Şehabeddin'in "kelimelerle yapılmış bir resim"¹ diye nitelendirdiği şiirin doğuşu için kesin bir tarih